ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-024 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Ғуломов Тоҷиддин Мирзоалиевич дар мавзуи «Таърихнигории забткориҳои араб ва муборизаҳои истиқлолхоҳонаи мардуми Хуросону Мовароуннаҳр дар асрҳои VIII-X» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ

Комиссияи экспертӣ дар ҳайати доктори илмҳои таърих (07.00.09- таърихнигорӣ ва маъхазшиносӣ), профессор Олимов М. (раиси комиссия), доктори илмҳои таърих (07.00.03 – таърихи умумӣ), профессор Алимов Д. (аъзо) ва доктори илмҳои таърих (07.00.09- таърихнигорӣ ва маъхазшиносӣ) Зикриёева М. (аъзо) диссертатсияи Ғуломов Тоҷиддин Мирзоалиевичро дар мавзуи «Таърихнигории забткориҳои араб ва муборизаҳои истиқлолхоҳонаи мардуми Хуросону Мовароуннаҳр дар асрҳои VIII-X», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – Таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ пешниҳод шудааст, мавриди ташхис қарор дода, хулосаи хешро ба тариқи зайл манзур менамояд.

1. Диссертатсия ба таҳқиқи яке аз масъалаҳои муҳимми хусусияти таърихнигорӣ ва манбаъшиносидоштаи самти таърих бахшида шудааст. Муаллиф тавонистааст, тавассути далелҳои муътамади илмӣ муҳиммияти мавзуи мавриди таҳқиқи хешро исбот намояд. Омӯзиш ва таҳқиқи таърихнигории забткориҳои араб ва муборизаҳои истиқлолхоҳонаи мардуми Хуросону Мовароуннаҳр дар асрҳои VIII-X махсусан, дар самти пажӯҳиши сарчашмашиносӣ ва таърихнигорӣ сарфи назар аз мубрамияти он то ҳанӯз мавриди таҳқиқоти илмии алоҳида ва ҷиддӣ, на аз ҷониби муҳаққиқони ватанӣ ва на аз ҷониби муҳаққиқони хориҷи кишвар, қарор нагирифтааст. Диссертатсия нишондиҳандаи он аст, ки муҳаққиқ барои ҳалли масоили дар пеш гузоштаи худ саъю талошҳои зиёд намуда, маводи мавҷуда ва дастрасро дар ин самт ҷиддан мавриди омӯзиш ва таҳқиқ қарор додааст. Вазифаҳо, ҳадафҳои таҳқиқот ва нуктаҳои асосие, ки муҳаққиқ онҳоро барои ҳимоя пешниҳод намудааст, возеҳ, равшан ва мушаххас мебошанд. Қабл аз ҳама ҳамин нуктаро бояд таъкид кард, ки дар кишвари мо чунин рисолаҳо бори аввал таҳия гардида, проблемаҳои вобаста ба «Таърихнигории забткориҳои араб ва муборизаҳои истиқлолхоҳонаи мардуми Хуросону Мовароуннаҳр дар асрҳои VIII-X» мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Дар муқаддима муаллиф аҳамияти мавзӯи рисолаи диссертатсионӣ, сатҳи омӯзиши мавзӯъ, ҳадафи таҳқиқ, объект, предмет, асосҳои назариявии таҳқиқот, нуктаҳои меҳварие, ки барои дифоъ пешниҳод мешаванд, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, сохтор ва тавсифи умумии кори таҳқиқотиро равшану возеҳ ёдовар шудааст, ки комиссия ба мазмуну муҳтавои онҳо комилан мувофиқ ҳастанд.

2. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми

июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Муаллиф тавонистааст, ки диссертатсияи худро тариқи сохтори дуруст таҳия намуда, объект ва предмети таҳқиқро дар алоқамандӣ бо мавзуъ, вазифаҳои таҳқиқот дар ҳамбастагӣ бо ҳадаф ва ҷанбаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда дар асоси навгониҳои илмӣ муайян намуда, тавассути методологияи илмӣ – таърихият онҳоро таҳлилу баррасӣ ва натиҷагирӣ намояд. Равиши пайдарҳамии мантиқии фикр дар ҳама қисматҳои диссертатсия мушоҳида шуда, андешаҳои муаллиф асосноку илмӣ мебошанд. Бо назардошти ҳамин хусусият, диссертатсияро кори илмии анҷомёфта ва дорои мазмуну муҳтавои илмӣ ҳисобидан мумкин аст.

3. Мавзуъ ва мазмуни диссертатсияи пешниҳодшуда бо шиносномаи ихтисоси 07.00.09 – таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ, ки аз руйи он ба Шурои диссертатсионӣ тибқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми феврали соли 2022, №38 шд ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо дода шудааст, мувофиқ, мебошад. Ҳамчунин, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз руйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017 таҳти №5/2 тасдиқ шудааст, мувофиқат менамояд.

4. Натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ ва тавсияҳои муаллиф дар 3 монография ва 29 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 18-тои он дар маҷаллаҳои таҷризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расонида шудаанд, инъикос ёфтаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 тахти №267 тасдиқ шудааст, пурра мувофиқат менамоянд. Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи унвонҷӯ фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи чопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

5. Дар диссертатсияи Ғуломов Т.М. истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё сарчашма мавҷуд набуда, ҳамаи манбаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки мувофиқ ба меъёрҳои муқарраргардида нисбат ба корҳои илмӣ ва аз риоя шудани банди 37-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» гувоҳӣ медиҳанд.

6. Дар диссертатсия ва ҳуҷҷатҳои дигари пешниҳоднамудаи Ғуломов Т.М. маълумоти ғайрисаҳҳеҳ ба назар намерасад.

Комиссияи экспертӣ дар асоси талаботи банди 60-и «Низомномаи шурои диссертатсионӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 тахти №267 тасдиқ шудааст, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Ғуломов Тоҷиддин Мирзоалиевич дар мавзуи «Таърихнигории забткориҳои араб ва муборизаҳои истиқлолхоҳонаи

мардуми Хуросону Мовароуннаҳр дар асрҳои VIII-X» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.09 – таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ, ки ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-024 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотияшон ва мақолаҳои таълифкардаашон ба ихтисоси 07.00.09 – таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

– Саидов Абдуқаҳҳор – доктори илмҳои таърих, профессор, сарходими илмии шуъбаи таърихи қадим, асрҳои миёна ва нави Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи Аҳмади Дониши Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон;

– Абдуназаров Ҳақназар – доктори илмҳои таърих, профессори кафедраи таърихи халқи тоҷики Донишгохи давлатии омузгории Тодикистон ба номи С. Айнӣ;

– Қурбонов Бахром Раҳмонович – доктори илмҳои таърих, профессор, ноиби ректор оид ба таълими Донишкадаи исломии Тоҷикистон ба номи Имоми Аъзам – Абуҳанифа Нуъмон ибни Собит.

3. Ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:
доктори илмҳои таърих, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ Олимов М.

Аъзои комиссияи экспертӣ:
доктори илмҳои таърих, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ Алимов Д.

доктори илмҳои таърих, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ Зикриёева М.

2.01.2024